

FAZEKAS ISTVÁN

Törött korsók

*melyeket nagyapám udvarán találtam
az elmúlt évben, Halottak napján.*

(Lírai oratórium-töredék)

1.

: velünk nem békél az Úr,
békétlen az ég.
Reánk még nem mérte ki
végítéletét.

Mi nem törődünk már
senkivel, semmivel:
aki itt él, először
hitét veszti el.

Sodródunk a vak idővel
vakulva tovább,
mint aki nem láthatja már
soha otthonát.

Homlokunkon égi jel:
a föld befogad.
Lángolunk. Lánggá lesznek
itt a poharak...

2.

mert bennünket hajt a gond
századok óta,
és zörög a szívünk
jó-ideje.
Nagy-törzsű fájdalomaink
gyökerét kitépni
vajon ki tudja?
Lesz-e sors-roppantó
idő, dalnok vagy hős?
Bánatunk tenyeréből
kisdedek és vércsék
isznak.
Folyik a véres leve
a kinnak.

3.

Hová tűnt a
Boldogasszony?
Fénybe?
Elmúlásba?
Hová tűnt el,
hová, mégis?
Boldogtalanságba?

4.

Hazám
már hullafoltos
táj.
Sebesült szemekkel
nézem.

5.

... fejük a bárd alatt.
Iszapok mocskában,
kotuban, saját sarában
fuldoklik a haza.

Jaj, mennyi árulás, széthúzás,
mennyi feledés!

Lángra kap itt minden virradat,
s fekete üszök lesz a hófehér madár.
A múlt csak káprázat,
törvénytelen itt az emlékezet.

Férfi, ne feledd a mennydörgő
szózatot:
„A derék nem fél az idők mohától,
koporsóból kitör és eget kér!”

6.

... az ősi feljegyzések szerint is: a magyarok szépek. Nem csak az életben azok, de szépek a halálban, az életen túl is. Korábban a legtöbb magyar januárban halt meg. Azt mondják, télben halni a legemberibb. Ilyenkor lelassul az ember lélegzete, lelassul még a szívverése is, meglassul a gyászolók bánata. Így növekedhet a remény a túlélésre. A hóesésben mindig szemtől szemben állunk az örökkévalósággal. Ha a ropogó havon cipel gyászt a szívünk, könnyen befogadjuk az idő végtelenségébe dermedt nem-létet.

7.

Ady Endre lett volna az utolsó magyar?

8.

Ady Endre!
Az önpusztító sors ellen
ki állít minket
hadi rendbe?

9.

... na, és? Tán őrzője vagyok én
a testvéremnek, Uram?
A pásztornak legyek
őriző pásztora?
Vagy őrizzem a nyáját?
Csak kutyák vagyunk mind!
Harapjuk egymás húsát,
s közben jóllaknak a
farkasok.

10.

vezekeljetek

11.

rendületlenül

12.

Századok óta ássák a sírt.

13.

Nincs ami csillapítaná a Trianon okozta seblázat. Ám a csonkításnál nagyobb probléma, hogy a műveltségétől megfosztott nemzet nem csupán identitását veszti el, hanem emberi tartását is, majd emberiségét, és végül: emberségét.

14.

A magyar a félbehagyások népe. Szándéka mindig sokirányú: mindet megvalósítani lehetetlenség volna. Éppen ezért megkezdett dolgait általában félbehagyja. Aki félbehagy valamit, az lemond a teljesség igényéről. Aki pedig nem törekszik a teljességre, az előbb-utóbb kiábrándult lesz. Legtöbb kiábrándulásunk nem a tehetetlenségünkből, hanem nagyravágásunkból fakad. Talán ezért van az, hogy nálunk a fegyverek közt énekelnek, a békében többnyire hallgatnak a műzsák.

15.

velem
veletek

nélkületek
ellenem

egyedül
értetek

nélkülem
ellenetek

16.

Büdös bürök, laboda,
akasztófa, kaloda,
hideg úz, meleg ráz,
káromkodik a juhász!

17.

: múmia-sárga költők vitatkoznak
elárult szerelmekről és méz-édes halálról.
Fölöttük páncélként ragyog a gomolygó
cigarettafüst mennyboltozata ...

18.

„ *A jognak asztalánál lopnak!*” – írta le egykor valaki.

Az igaz mester hűséges marad mindig a tanítványokhoz.

Hódolnak neki mind az öregek,
dalolnak róla kedves csitrilányok,
tekintete holló repülése:
romlásunk fölött néha fel-felkárogo.

19.

Nem az élet a csoda, de csoda már egyetlen jótett is.
Soha ne állj bosszút azért, hogy halandó vagy:
halhatatlanságod záloga éppen
halandóságod szépségében rejlik.
Ha a gonoszság fészkelődik benned:
engedd, hogy megkísértsen a jó.

20.

hűvös esők vigasztalnak,
Földanyához imádkozunk,
imádkozunk úgy, mint régen,
Földanya így válaszolgat:

– Halál hatalmas gyeplője,
itt van, itt, az én kezemben,
csontolvasztó, vérfakító,
óriási nagy ölemben
ringanak a temetők mind,
én ringatom a holtakat,
ringatásom örök álom,
de sírjából visszatér az,
újból élő lesz az a por,
akire én rálehelek,
újból életre kelhet még,
akinek vad, nyirkos porát
élő lánggal tűzzé fúvom.

*A Magyar Fájdalom szobra: felállították 1932. október 6-án Budapesten.
Emile Oscar Guillaume alkotása. A szobor most Balfon áll*